

SLAVOJ VLČEK Z říše rozprávok

VYDALO MEA2000 o. z.

© Všetky autorské práva sú vyhradené.

ISBN 978-80-89515-68-4

SLAVOJ VLČEK

Z RÍŠE ROZPRÁVOK

Grafická a technická spolupráca: Szekeres František, Labai Emil,
Ličko Michal

Edícia: Mladá Éra Autorov nového tisícročia - / MEA 2000 o. z. /

© Autorské práva vyhradené

ISBN 978-80-560-0184-4

OBSAH

PROLÓG.....	4
TAMBURÍNA	10
TUČNÁ PRINCEZNÁ	16
CENCÚĽ	22
LENIVÁ PRINCEZNÁ	39
BUBLINA.....	55
NAJVÄČŠÍ POKLAD	67
DUCH.....	81
MOCNÉ KÚZLO.....	85
KRÁĽ PLAMIENOK	90
PRIEPASŤ	99
MYŠOLUŠKA	103
ZVEDAVÁ VLOČKA.....	109
SÁM	112
PRINCEZNÁ.....	114
ZÁVOJ SMRTI	117
TRPASLÍCI	120
SRDCE Z DRAHOKAMU	130
PRECHOD.....	147
OBRAZY	155

BÁSNÍK	162
PRINCEZNÁ A ČERT	209
PUTTO	224
ĽAVÍ.....	233
PRINCEZNÁ SIDÓNIA	239
SLONÍČATKÁ	244
DOBRODRUŽNÁ PRINCEZNÁ	246
NEZÁVISLÁ PRINCEZNÁ	252
KOLIBRÍK	262
A PRINCEZNÁ HO VYYLIEČILA	266
VIDIECKA ZÁBAVA.....	271
ZACHRÁŇ NÁS	275
TRÚBA	282
NENÁVISŤ A LÁSKA	286
ZLÉ VÍLY	294
KNIHA SMRTI	297
PÚTNICI	302
OBOR	304
LOPÚCHOVÁ KRÁĽOVNÁ.....	307
HVIEZDNA ROZPRÁVKA.....	313
EPILÓG	316

PROLÓG

Rozprávky nás privádzajú do ríše snov a naplňajú naše najtajnejšie želania. A tak sa ponorme do ríše rozprávok, aby sa naše želania aspoň takto mohli uskutočniť.

Stotožnime sa teda s hrdinami týchto rozprávok a držme im palce.

(autor)

ŠATKA

Wu-jang dnes dobre zarobil. Veľmi skoro vypredal všetko, čo mal na predaj. Teraz chodil po tržnici a hľadal, čo by kúpil svojej matke. To ona ho poslala ešte skoro ráno na trh. Žil len s ňou. Otec im už dávno zomrel, a tak sa museli obaja poriadne obracať, aby sa užívali.

Dnes sa mu však naozaj darilo. Rýchlo vypredal všetko, čo stačili s matkou vyrobiť. Každý chcel ich nádoby.

A predal ho za dobrú cenu. Za lepšiu ako inokedy.

Nepýtal viac. Kupujúci mu sami dávali viac, ako od nich pýtal. Aj keď ich upozorňoval na to, že preplácajú, dnes boli všetci nejako blahosklonní a benevolentne mávli rukou. Boli s jeho tovarom spokojní a ihneď mu došikovali ďalších zákazníkov. Wu-jang predpokladal, že tu bude musieť byť celý deň, ako tomu bolo inokedy.

Dnes však už za pár hodín vypredal všetko. Teraz sa sám poneviera po tržnici. Od stánku ku stánku. S niektorými predavačmi sa zdravil, lebo ich poznal. Iní zdravili jeho, lebo o ňom počuli. Keď sa už ocitol na samom konci tržnice, zbadal tam jeden skromný stánok. Sedel pri ňom na zemi so skríženými nohami akýsi starec. Mal sklonenú hlavu a nebolo mu vidno do tváre. Wu-jang k nemu pristúpil.

"Neviem kto si láskavý starec, lebo som ťa tu ešte nikdy nevidel a nevidím ani žiaden tovar, ktorý predávaš. Čo mi môžeš ponúknuť? Chcel by som svojej matke doniesť z trhu niečo, čo by ju potešilo."

Starec k nemu vzhliadol. Bol slepý. Wu-jang sa zháčil.

"Och, prepáč starček, nechcel som ťa uraziť. Myslím to vážne. Hoci som už pochodil celú tržnicu, doposiaľ som nenašiel nič, čo by mohlo potešiť moju mamu. A tá si zaslúži, aby som jej niečo priniesol. Možno s tým, čo som dnes predal, mala ona viac roboty ako ja sám."

Slepý stavec ho pozorne počúval.

"Si dobrý chlapec Wu-jang. Za odmenu ti niečo dám."

Zo svojich šiat vytiahol zloženú hodvábnu šatku.

"Wu-jang, táto šatka pomôže vám obidvom, ale nesmieš si ju pozrieť, kým ju nepodaruješ svojej mame."

Keď mu chcel Wu-jang za šatku zaplatiť, stavec ani stánok tu už neboli. Rozhliadol sa. Ale starčeka nikde v tržnici nevidel. Nepredpokladal, že by sa vedel v tržnici tak rýchlo stratiť aj so svojím stánkom. Zakrútil nad tým hlavou. Pozrel na šatku v ruke. Potom ju starostlivo ukryl. Odchádzal domov. Bral sa domov najkratšou cestou. Ani sa už len nezdravil s trhovníkmi. Keď dorazil domov, ihneď sa ponáhlal za svojou mamou. Tá sa láskavo usmievala ako vždy, ale spýtala sa.

"Čože tak skoro doma, Wu-jang?"

"Dnes išiel obchod ako jedna báseň."

Vybral peniaze, ktoré utŕžil a podal jej ich.

"Dnes som zarobil viac, ako si zaslúžim. Každý mi dával viacej ako som pýtal, a hoci som to odmietal, musel som tie peniaze prijímať."

Obličajom jeho matky preletel tieň, ale hneď sa zasa vyjasnil.

"Nie, neboj sa mama. Nikoho som neožobráčil. Dnes odo mňa brali tovar len tí, ktorým tých pár mincí navyše chýbať nebude."

"Každému raz môžu chýbať aj tie najmenšie mince." - poznamenala jeho mama.

"Mama, ak by to bolo len trocha možné, bral by som obvyklú cenu, ale dnes ma všetci nútili brať viac, ako som chcel. A tvrdili, že by sa cítili urazení, ak by som ich peniaze nezobral."

"Chlapec môj, dúfajme len, že z toho nebude zle."

Pozrel na ňu, ale potom len mávol rukou.

"Nebude. Mama, keď som sa už chystal ísť domov a chcel som ti niečo doniesť z trhu, dostal som sa k akémusi starčekovi až na konci tržnice a od neho mám pre teba darček."

Vytiahol šatku a podával ju mame.

"Tá musela byť ale drahá!" - zabedákala dobromyseľne jeho mama.

"Nuž, chcel som za ňu zaplatiť, ale keď som tak chcel urobiť, tak tam ten starček už nebol. Povedal mi iba, že tá šatka nám obidvom pomôže."

Jeho mama už nič nepovedala, ale vážne pokývala hlavou. Chcela šatku odložiť, ale Wu-jang povedal.

"Ten starček povedal, že sa na tú šatku smiem pozrieť až vtedy, keď ti ju podarujem. Môžem teda teraz?"

Jeho matka mu ju podala naspäť. Wu-jang ju opatrne rozložil. Na šatke bol obraz dievčiny tak krásnej, že sa mu zatajil dych.

"Kto je to?" - spýtal sa Wu-jang.

Jeho matka naňho pozrela vážne.

"Starček mal pravdu. Tá šatka nám obidvom pomôže. Už nebudeme sami na všetko."

Chcel sa niečo spýtať, ale jeho matka povedala.

"Je to totiž tvoja nevesta."

S tými slovami sa šatka v jeho rukách zavlnila a v tom okamihu stála tá pekná dievčina vedľa neho.

TAMBURÍNA

Sultán Hadži mal dnes hlavu v smútku. Nič ho nebavilo. Ani jeho obľúbená tanečnica Sulejka. Darmo opatrne klopala do tamburíny, aby jej zvuky boli tiché a nerušili sultána Hadžiho. Neúnavne však tancovala. Tancovala ale tak, aby sa mu nevnucovala. A sultán Hadži ju vlastne ani nevnímal. Bol pohrúžený do svojich ponurých myšlienok.

Už zajtra mal prísť sultán Majsúr a mal priviesť svoju dcéru Zirhan. Sultán Majsúr požadoval, aby rozpustil svoj hárem a oženil sa iba s jeho dcérou a mal ju ako jedinú manželku. Priečilo sa mu to. Nie preto, že by sa mu Zirhan nepáčila, ale v jeho krajine bolo zvykom, že ten, kto mal najviac žien, bol považovaný za najbohatšieho. A teraz by mal mať iba jedinú ženu? Natoľko by sa mal cítiť chudobným?

Vedel, že aj sultán Majsúr má iba jednu ženu a predsa je považovaný za najbohatšieho zo všetkých sultánov. Ale nech nad tým hľbal ako len mohol, k ničomu nevedel dospieť. A bolo to o to horšie, že sultán Majsúr mu dal akési ultimátum. Povedal mu, že ak túto požiadavku nespĺní, že zničí jeho sultanát a aj tak vyženie všetky jeho ženy a prinúti ho, aby si zobral Zirhan za ženu. Sulejka pritancovala až k nemu. Nikdy spolu nehovorili, ale teraz na ňu sultán Hadži pozrel.

"Inu, Sulejka viem, že ty mi nemôžeš nijako pomôcť. Si len brušná tanečnica a hráš na tamburíne. Viem, že obidvoje vieš skvelo, ale to mi nepomôže. Zajtra príde sultán Majsúr a chce, aby som si zobral za ženu jeho dcéru Zirhan. Ak by sa Zirhan stala ďalšou ženou v mojom háreme, nebol by to problém, ale sultán Majsúr chce, aby sa Zirhan stala mojou jedinou ženou a aby som vyhnal celý svoj hárem. Ale ja si potom budem pripadať ako posledný žobrák v mojej krajine, ktorý nemá na to, aby mal viac ako jednu ženu."

Skončil a nečakal, že by mu Sulejka dala nejakú odpoveď. Bol teda o to viac prekvapený, keď mu Sulejka povedala.

"Sultán Hadži neboj sa, neprídeš o svoj hárem a neprídeš ani o Zirhan. Nechaj to na mňa."

Pozrel na ňu prekvapene, ale Sulejka už odtancovala tak, aby ju nemohol dosiahnuť. Pozeral za ňou. Sulejka mu ešte odkázala cez plece:

"Chod' teraz spať. Ráno sa všetko vyrieši."

Sultán Hadži bol sám prekvapený, že sa naozaj dvihol a išiel spať. Ráno sa zobudil zavčasu. Bol ešte viac prekvapený, keď našiel Sulejku pri svojom lôžku.

"Nasleduj ma, sultán Hadži." - vyzvala ho.

Sám sa začudoval, že povstal a nasledoval ju.

Sultán Majsúr ho už očakával. Aj so svojou dcérou Zirhan.

"Nuž, ako si sa rozhodol?"

Sulejka rozozvučala tamburínu. Pri jej zvuku sa dali všetci do tanca. Sulejka dotancovala až k trónu sultána Hadžiho.

Neustále hrala na tamburínu. Aj sultán Hadži tancoval.
Sulejka vystúpila na trón.

"Sultán Majsúr," - povedala, neustále hrajúc
na tamburíne - "ja nemusím na tejto tamburíne hrať.
Ak to budem chcieť, tamburína bude hrať aj sama. Aj
všetci tvoji vojaci teraz tancujú. Celý tvoj sprievod
tancuje. Celý palác tancuje. Chceš tancovať po celý svoj
zvyšok života?"

Sultán Majsúr na ňu pozeral zarazene, ale tancovať
neprestal. Napokon dotancoval až k sultánovi Hadžimu,
ale neprestal pritom pozerat' na Sulejku.

"Máš skvelú tanečnicu, sultán Hadži. Asi ťa musí mať
veľmi rada, keď toto pre teba riskuje. Hoci tancujem,
mohol som ju hocikedy zabiť."

"Nemohol, sultán Majsúr. Dokiaľ hrá tamburína, a tá
môže hrať až do konca tvojho života, ma nik nezabije.
Tamburína ma ochráni. Skús to, ak mi neveríš."

Sultán Majsúr sa chcel vrhnúť k trónu sultána Hadžiho,
na ktorom ešte vždy stála Sulejka. Roztočil sa však

natol'ko, že ledva vedel udržať rovnováhu a začal sa chytať za prsia, ledva lapajúc po dychu. Sulejka ho upozornila:

"Už to viac neskúšaj, sultán Majsúr. Nedopadlo by to dobre. Po druhý raz by si to už neprežil ty sám."

Obrátila sa k sultánovi Hadžimu:

"A teraz sa rozhodni ty sám, sultán Hadži, či je sultán Majsúr na tvojom dvore vítaný a či pristúpiš na podmienky, ktoré ti dáva ohľadom svojej dcéry. Ale rozhodni sa dobre, lebo o tom môžeš rozhodnúť len ty. A potom sa to už nebude dať zmeniť."

Sultán Hadži dotancoval ku svojmu trónu. Chvíľu zarazene pozeral na Sulejku. Až potom vyhlásil:

"Ak chce princezná Zirhan zostať na mojom dvore, môže. Nútiť ju však k tomu nemôžem a ani nebudem. Ak svoj hárem rozpustím, neschudobniem, ale dnes som sa presvedčil o tom, že na mojom dvore pobýva jediná osoba, na ktorú sa môžem spoľahnúť, Sulejka. A tak práve preto ju pojmem za svoju ženu. Ako jedinú."

Ženy z môjho háremu budú aj nad'alej užívať privilégiá mojich manželiek, ale už nebudú mojimi manželkami. Mojou jedinou manželkou bude teraz Sulejka. A to až do mojej smrti. Ak však chceš, sultán Majsúr, pobuď aj so svojou dcérou na mojom dvore, si tu host'om aj s celým svojím sprievodom a princeznou Zirhan na neobmedzený čas."

Pri tých slovách podal ruku Sulejke.

"Odteraz si len ty mojou jedinou manželkou."

Tamburína prestala hrať. Sulejka sa obrátila k sultánovi Majsúrovi.

"Keď nateraz prestala tamburína hrať, neznamená to, že nemohla hocikedy opäť začať."

Sulejka odchádzala so sultánom Hadžim z miestnosti.

Ten ju držal za ruku. Všetci za nimi pozerali, ale nik z nich sa neopovážil ani len pohnúť.

TUČNÁ PRINCEZNÁ

Amália bola tučná. Ale ona bola vždy tučná. Už ako malé dieťa. Vždy bola pekne bacuľatá. A vždy bola preto aj pekne rozmaznaná. Nie preto, že bola princeznou, ale preto, že bola taká pekne buľatúčká, že jej každý všetko rád odpustil. Každý chápal, že pri tej jej tučnote musí byť lenivá a nemôže mať rada hocijaký pohyb.

A princezná Amália to využívala. Ak mala robiť niečo, kde sa pritom musela pohybovať, začala fuňať a dychčať a každý ju radšej prestal trápiť ako by ju mal mať na svedomí. Jediný, kto z toho mal radosť, ako Amália priberá, bola šéfka kráľovskej kuchyne. Amália bola totiž jediná, kto nikdy nefrflala a vždy zjedla, čo kuchárka Matylda navarila alebo nechala pripraviť. A Matylda ju mala aj preto rada, že ak sa jej náhodou niečo niekedy nepodarilo, Amália to aj tak zbodla a ešte sa olizla, aké to bolo dobré.

Naopak, rodičia princeznej Amálie boli chudí. A v jedle až priveľmi priberčiví. Snáď najviac priberčiví z celého kráľovského dvora. Matyllda ich po tejto stránke nemala rada, ale boli to kráľ a kráľovná tejto krajiny, a tak sa im musela prispôsobovať. Koľko razy sa stalo, že keď im niečo navarila, iba hľadali zámienku, aby to nemuseli zjesť, a tak pri prvom náznaku ich frflania zavolala Amáliu a tá to zjedla pred ich očami. A vzhľadom na to, že to bola ich dcéra, tak sa zasa ani oni nemohli hnevať. Teraz si ju však jej kráľovskí rodičia predvolali. Stávalo sa to málokedy, lebo ani oni si s ňou nevedeli rady, a tak si Amália zvyčajne presadila svoju, ale tentoraz ich poslúchla. Ich rozkaz bol taký strohý, že musela. Keď k nim dorazila, spravila peknú pukedľu a opýtala sa: "Moji ctení rodičia si želajú?" "Tvoji ctení rodičia si neželajú. Tvoji ctení rodičia ti rozkazujú. Kde by to viedlo, keby si stále len priberala. Už si taká tučná, že sa ti nechce robiť vôbec nič. Pozri na nás. Akí sme chudí. Myslíš, že by ti to nesvedčalo?"

Amália chcela niečo poznamenať, ale jej otec, ktorý viedol ten dlhý príhovor, ju gestom umlčal.

"Nie Amália, takto už to ďalej nepôjde. My sami nevieme čo s tebou máme robiť aby si už toľko nejedla. Ved' jedného dňa zješ aj nás."

Princezná Amália sa zasmiala, ale kráľ ju opäť gestom umlčal. Pokračoval:

"Dnes príde princ Eduard, aby ťa požiadal o ruku. Neopováž sa ho odmietnuť! Ved' pre tvoju tučnotu ťa ani iný princ nechce! Skončil som. Priprav sa na jeho príjazd."

A už sa ozývali fanfáry. Kráľ sám sebe prikývol.

"No prosím, už je aj tu. Tak sa chovaj slušne a tvár sa ako jeho budúca nevesta!"

Princ Eduard vchádzal. Bol ešte tučnejší ako princezná Amália. Princezná vyprskla od smiechu, ale vzápätí si zakryla ústa rukou. Tvárila sa teraz vážne. Išla mu v ústrety. Keď sa stretli, povedala.

"Princ Eduard, ja si vás zoberiem iba vtedy, ak toho zjete viac ako ja. Dnes máme na obed slivkové guľky. Ja ich zjem sto päťdesiat. Na koľko sa cítite vy?"

"Uvidíme."

Kráľ si vymenil s kráľovnou významný pohľad.

"Prineste sem stôl a slivkové guľky."

O chvíľu už bol pred kráľom stôl a dve misy plné slivkových guliek. Každý z nich sedel na jednom konci stola. Každý mal pred sebou svoj tanier, svoju misu so slivkovými guľkami, svoje roztopené maslo, svoju pomletú strúhanku, svoj pomletý mak, svoj práškový cukor. Kráľ povedal.

"Nech sa páči. Súťaž sa môže začať. Každý nech si pripraví na tanier svoju porciu."

Každý z nich si naložil po tridsať slivkových guliek.

V okamžiku ich zjedli. Čoskoro každý z nich zjedol sto päťdesiat. V mise každého z nich ešte vždy boli ďalšie slivkové guľky. Princezná položila na stôl svoj príbor.

"Stačilo." - povedala.

Princ Eduard si s prehľadom naložil ešte ďalších tridsať slivkových guliek. Zjedol ich bez problémov.

"Môžem si dať ešte aj vašich tridsať?" - opýtal sa.

Amália naňho iba neveriaco pozerala.

"Doposiaľ som bola najväčším jedákom slivkových guliek tu na našom dvore ja, porazili ste ma princ Eduard. Ak chcete, môžete ich zjesť. Nedbám. Slivkové guľky sú moje najobľúbenejšie jedlo."

"Aj moje." - priznal sa princ Eduard.

"A tieto sú vynikajúce."

Princezná Amália nabrala na vidličku jednu slivkovú guľku. Aj princ Eduard.

"A teraz spoločne!" - povedali obidvaja naraz.

Zasmiali sa. Podišli k sebe. Princezná Amália vložila princovi Eduardovi slivkovú guľu do úst a Eduard princeznej Amálii. A vôbec im nevadilo, že si ich vybrali rovno z misy a nezaliali si ich ani maslom, ba ani ničím neposypali.

"Princ Eduard, zvíťazili ste. Som vaša. Teraz už súhlasím, že sa stanem vašou ženou."

Objali sa okolo pásov. Zasmiali sa. Až potom sa k sebe obrátili a ich pery splynuli v bozku, ktorým si prisahali, že sa už nikdy neopustia.

CENCÚL

Gazdovstvo to nebolo chudobné, hoci sa dalo len ťažko povedať, kto bol vlastne strojom toho, že tak prekvitalo. Ale hospodár sa neštítal žiadnej roboty a to, čo zastal hociktorý paholok, zastal aj gazda. Nik ho nikdy do žiadnej práce nemusel nútiť. Sám sa do nej bral. Všetci ho mali radi. Bol zhovievavý, ale popri tom prísny. Vedel oceniť, ak si niekto statočne vykonával svoju robotu, ale neznášal niečiu lenivosť. Vždy tvrdil, že na lenivosť je dost' času až na druhom svete. Tam už bude každý iba odpočívať a nebude musieť nič robiť. Na tomto svete však musí robiť každý, aby sa postaral o obživu nielen seba samého, svojej rodiny, ale aj ostatných. Bol si vedomý, že nejaký ten lenivec sa vždy nájde a tí ostatní potom musia robiť aj naňho a zaňho. A v tom práve tkvela jeho zhovievavosť.

Vedel, kedy môže svojim paholkom a všetkým ostatným, ktorým dával prácu dovoliť, aby trocha poľavili a povolili uzdu svojej prirodzenej lenivosti. Samozrejme, že si to mohli dovoliť až vtedy, keď vykonali svoju prácu, ktorú im prikázal alebo takú, kvôli ktorej ich najal a ktorá bola ich každodennou rutinou. Nehneval sa na nich, keď nezabrali tak ako chcel, ale vyžadoval, aby každá práca bola vykonaná načas a správne. V tom tkvel jeho úspech. Vedel, že ak sa nepostarajú o zvieratá aj ostatný statok na jeho gazdovstve, že budú trieť biedu a hlad. A hoci niekedy boli aj slabšie roky a iní gazdovia na to doplatili, on vždy múdro a prezieravo zabezpečil svojich ľudí, aby mali dostatok a mohol aj vypomôcť alebo požičať niektorému zo susedov, ktorý to najviac potreboval. Presne vedel, kedy môže byť na svojich ľudí prísny a čo môže od ktorého z nich požadovať. Poznal ich dokonale. A mali ho radi ľudia nielen z jeho statku, ale aj všetci ostatní.

Chodievali k nemu po rady a často krát aj prosiť o pomoc. Niekedy im aj požičal svojich paholkov. A keď sa pýtali na plácu, vždy to zjednal tak, aby boli aj jeho paholkovia spokojní. On sám pre seba nepýtal nič. Vždy sa riadil heslom "Raz ty mne, zajtra ja tebe". Stalo sa, že niektorí iní statkári sa ho snažili prechytračiť, ale on vždy na nich stačil a svoje získal. Ešte nikdy ho nik neprekabátil. Nikdy sa nebál nikoho. Ale jedného človeka sa predsa len bál. Bola to jeho žena Amália. Hoci on bol šľachovitý muž s postavou vypracovanou od ťažkej roboty, Amália hoci bola z najbohatšieho rodu, keď si ju bral, bola tučná a lenivá. Nevyčítal jej to. Musel využívať všetky figle mužskej stratégie a diplomacie, aby ju vždy presvedčil, že to čo robí, mu sama vložila do úst a sama rozkázala, aby to niekto urobil. A musel dobre dbať aj na to, aby nevedela o všetkých zárobkoch, ktoré mu prinášalo gazdovstvo. Ostatne sa o to ani nestarala, kým mala z čoho brať. Nechávala ho, nech sa postará o zveľad'ovanie ich majetkov.

Sama skôr myslela na parádu, fíflenie a zábavu. Všetci okolo ju poznali ako dobrú spoločníčku, pokiaľ sa jednalo o plesy, hostiny alebo iné zábavky. Každý však vedel aj to, aká je panovačná a každý aj vedel, ako má svojho muža, podľa svojho názoru, obmotaného okolo svojho malička. Ale hoci jej to nik nepovedal, každý vedel, ako s ňou narába jej muž. Narábal s ňou totiž ako v bavlnke, nikdy jej neprotirečil, aby mal od nej pokoj, ale svoje si vždy vedel presadiť, hoci to vyzeralo, že nohavice v domácnosti nosí ona. A ani sama Amália si neuvedomovala, že hoci je panovačná a rozkazovačná, jej muž ju vždy kulantne a diplomaticky zvedie tam, kde on chcel. Ale jej želania vždy plnil do bodky. Amália mala so svojím mužom Dávidom jednu jedinú dcéru Miladu. Milada nemala zo svojej matky vôbec nič. Bola skromná, čistotná, pracovitá a uznávala všetky ideály a zásady svojho otca. Bola snáď ešte diplomatickejšia ako on. Aj ona sa musela koľko razy prihrbit', aby uposlúchla nezmyselné rozkazy svojej matky. Vykonala ich však po svojom.

Tak, ako by to vykonal jej otec. Otec to o nej vedel. Nesmierne ju miloval a vážil si ju. Jej vzťah k matke bol dosť vlažný, hoci sa vždy snažila, aby si jej matka myslela, že sa podala na ňu. A jej matka si naozaj myslela, že sa na ňu Milada vskutku podala.

Blížil sa koniec roka a bol tresnutý mráz. Snehu bolo toho roku neúrekom, ale rok bol dobrý. Sýpky boli plné a paholkovia sa starali len o zvieratstvo. Mali všetkého nadostač a nebolo treba, aby po niečo museli ísť do mesta. Už sa zvečerievalo, keď sa ozval cengot blížiacich sa saní. Znel trocha zmätene. Chvíľu sa zoslabol, chvíľu sa zosilňoval. Ale mieril k ich statku. Sane samé zastali pri bráne. A náhoda tomu chcela, že akurát všetci traja boli pri bráne - Amália, Dávid aj ich dcéra Milada.

Keď sane zastali, všetci traja pozreli jeden na druhého. Na tvári Amálie bol nevraživý výraz, ale oči Milady a jej otca prezrádzali zvedavosť.

"Koho to sem čerti nesú?" - uľavila si Amália.

"Nuž nevieme kto to je ale v takom nečase sa sluší a patrí, aby sme ho tu nechali cez noc. Odpočinúť si."

"To ešte by nám tak chýbalo! Ved' v tom snehu ledva my vyjdeme von! A neprestane snežiť a neprestane snežiť!"

Teraz sa do debaty zapojila už aj ich dcéra Milada.

"Ale mama, páčilo by sa ti, ak by teba niekto nechal v takej chumelici pred bránou?"

Amália len pohodila hlavou. Otec a jeho dcéra sa už chytili závary a otvárali bránu. Na ich veľké prekvapenie to išlo veľmi ľahko. Akoby tu nikde nebolo ani trochu snehu. Brána sa takmer sama rozletela dokorán a kone sa samé pohli. Koč sám vošiel do dvora a zastal v jeho strede. Otec s dcérou zavreli bránu. Závora zapadla naspäť. Všetci traja podišli ku kozlíku. Kočič nikde nebol. Iba v saniach sedela akási žena, zababušená v kožušinách. Zdalo sa, že spí. Keď k nej došli, otvorila oči. Narovнала sa. Pretiahla si ruky. Zvedavo sa rozhládla po statku. Až potom pozrela na zamračenú Amáliu a zvedavú Miladu a jej otca. Povstala. Zdalo sa, že neoslovuje nikoho z tých všetkých, ale predsa len hovorila k nim.

"Nehnevajte sa na mňa, prosím. Nevieam, kde som stratila kočiša. Vlastne áno," - dodala previnilo - "už si spomínam. Bola som na statku rodičov pani Amálie, keď sa kone splašili a vyrazili samé. Kočiš zostal stáť tam. Asi som cestou zaspal. To tiché padanie vložiek ma ukolísalo ku spánku. Teraz som tu. Nehnevajte sa, že som sem dorazila, ale ak sa nenahneváte, rada by som vyrazila naspäť až ráno. Teraz je vonku fujavica a neviem, či by kone našli cestu späť k otcovi pani Amálie."

Kým stačila Amália niečo povedať, žena vystupovala zo saní. Dávid jej podával ruku z jednej strany, jeho dcéra Milada z druhej.

"Nech sa páči, ak nepohrdnete našou pohostinnosťou, dáme vám trocha teplého jedla a potom už sa niekde nájde nejaké to miestečko, kde vás uložíme." - povedal Dávid.

Nepýtal sa jej na podrobnosti návštevy Amáliinho otca ani na nič iné. A nepočul ani ako Amália zašomrala.

"Iba ak niekde v stajni v slame pri koňoch."

Ale, keby aj počul, nedbal by. Okrem neznámej ženy jej zašomraniu nerozumel nik. Obidvaja ju uviedli do priestrannej izby. Vyzvali ju, aby si sadla na drevenú lavicu pri stole a Milada sama išla k peci. Sňala z pece veľký hrnček. Naliala doňho čaj, z ktorého sa ešte len parilo. Položila hrnček pred neznámu ženu a vyzvala ju.

"My sme zvyknutí sladiť medom. Dajte si do čaju koľko len chcete. Aspoň sa lepšie zohrejete."

Amália stála v dverách a pozerala na neznámu ženu zarazene. Neznáma žena si jej nevšímala. Amália sa obrátila v dverách a odišla preč.

"Taká bezočivosť! Prísť tak neskoro niekomu na krk." - šomrala.

Ale zasa to počula iba neznáma žena. A vlastne to bolo aj určené jej uchu, hoci by si to sama Amália nebola nikdy pripustila. Keď odišla a neznáma žena si bola istá, že Amália ju už nebude počuť, obrátila sa k obidvom:

"S mojím spaním si nerobte veľké starosti. Vyspím sa tu na lavici. Poprosím vás len, aby ste sa postarali o môj povoz a kone."

„Ale," - a teraz sa obrátila len na Dávida - "je po Vianociach a Amália si hneď zajtra vymyslí, že chce posledný deň v roku usporiadať veľký bál tuná na statku. Neprotestujte. Bude chcieť, aby si doniesol z mesta rôzne veci, aby sa tu všetko vyzdobilo a aby mohla nachystať pravú hostinu. Neprotestujte. Všetko vykonaj podľa jej príkazov. Ale na jedno Dávid nezabudni! Keď sa budeš vracáť, zo samého vrcholca tvojej brány ti do lona spadne cencúľ. Nebudeš to mať ďaleko, ale daj pozor aby sa nepolámal. Nestaraj sa o nič čo dovezieš panej Amálii, ale ihneď ten cencúľ daj Milade. Závisí od toho jej šťastie."

Dávid si s dcérou vymenili rýchly pohľad, ale neznáma pani už ležala na lavici, zababušená do kožušín, ktoré mala aj pod hlavou. Oddychovala. Spala.

Milada si so svojím otcom opäť vymenila rýchly pohľad. Každý z nich sa chcel neznámej niečo opýtať, ale potom obidvaja iba prikývli. Nechceli neznámu budiť. Iste bola utrmácaná po tej nezvyčajnej jazde snehovou závejou.

Vybrali sa von a kone aj so saňami zobrali pod prístrešok. Vypriahli sane, každý z nich ošetril jedného z koňov, napojili ich a dali im nažrať. Obidvaja boli hotoví naraz. Až vtedy vyšli von. Rozhliadli sa a rozlúčili sa. Každý z nich išiel do svojej spálne. Keď Dávid došiel ku svojej žene, tá už spokojne chrápala. Akoby mala za sebou ktovieakú drinu. Ledva však Dávid vliezol po postele, už bola hore. Ozvala sa.

"Dávid, posledný deň v roku tu usporiadame zábavu. Pre všetkých. Zo všetkých okolitých statkov. Hneď ráno sa poberieš do mesta a donesieš všetko, čo som ti napísala. Pozvania už zariadim sama." - siahla na nočný stolík a podávala mu dlhočizný zoznam.

Dávid povedal.

"Dobre Amália, ráno keď pôjdem si to pozriem. Teraz už spi. Neviem síce prečo chceš usporiadať posledný deň v roku tú zábavu, ale nedbám."

"Chcem, aby každý vedel, že sa nám darilo najlepšie."